

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauinae Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

In quibus causis cessat longi temporis praescriptio. Rubr.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150738

2 si habuit istā causam ignorantia, restituitur in integrū ex clausu-
la generali si qua mihi &c. de qua in l. j. in fi. qui. ex cau. ma. & ita
no. Bar. quē tene menti in l. j. §. si quis propter inundationē. ff. de
6 ita. actusq; priua. vbi omnino vide. † Vltimò not. q. vsusfructus.
qui est seruitus personalis, præscribitur longo tempore. subaudi
atq; cum titulo. vt si quis in re mea tāquam in sua constituit tibi
vsusfructū. Nam ipsum acquiris cōtra me: quia constitutio illa
habet vim tituli. & hoc si fuisti vsus longo tempore: vt hic. & l. si
ego. §. j. de publiciana. Sed cōtra: quia videt habere causam discō-
tinuam: cū ad illum vsus requiritur factū hominis: quod nō po-
test esse continuū: & sic videtur q. nō præscribatur nisi tanto tē-
pore cuius contrarij memoria non existit: vt l. hoc iure. §. ductus
aquæ. ff. de aqua quoti. & æsti. Propter hoc gl. si. quæ incipit: [id
est non corporales.] nō dicit q. hic loquitur de vsufructu per-
dendo. quia si habes vsusfructū in re mea, non vtendo per de-
cennium perdis ipsum. s. de serui. & aqua. l. sicut. nō autē loqui-
tur in vsufructu acquirendo. quia fatetur gl. q. ille nō acquirere-
tur etiam longissimo tēpore: nisi tanto cuius contrarij memoria
non existit. Doc. tenent contrarium: q. imò loquatur in seruitute
prædiali. quæ debetur à re rei. nā illæ non quasi possidentur ani-
mo: quia res non habet animū: sed solum quasi possidentur actu
continuo. in quo non requiritur factū hominis. vt seruitus aquæ
ductus, vel stillicidiij immittendi. Et in præscri. requiritur posses-
sio, vel quasi possessio habens causam continuam. vt in l. ij. §. eo.
sed in iuribus incorporalibus quæ debentur personæ. vt est vsus-
fructus, vel vsus, vel etiam iurisdicō, illa iura quasi possidentur
animo: quia persona habet animū. & ista quasi possessio quæ
retinetur animo, potest esse cōtinua. ideo sufficit possessio longi
temporis. vt est casus hic. & in d. l. si ego. §. j. vbi pro talibus iuri-
bus datur publiciana ante præscriptionē cōpletam. quæ nō da-
retur si longo tempore nō possiderentur. Et ad illa prædicta vide
Bar. in l. nō iusto. §. nō mutat. de vsucap. & etiā Cy. s. de serui. &

4

In quibus causis cessat longi temporis præscriptio. Rubr.

1.

II.

...

1

III.

2

1

VIII.

non est titu. vt l. nullo. s. de rei ven. & s. tit. proxi. l. diutina. Sed rei vendicatio bene dat contra possidentem ti. & est merè realis. & sic cessant dictæ rationes. Gloss. autem finalis quæsiuit quare petitio hæreditatis non dat contra ti. possidentem, sed rei vendicatio sic: & assignat vnam rationem, quam Doctores reprobant. & ideo dic p. Cy. plenius. s. de pe. hære. l. cogi. in iij. quæstione. vbi multas rationes & verba effundit. Finaliter ista est ratio: quia qui agit petitione hæreditatis nō asserit rem esse suam nec etiam fuisse testatoris: licet possit asserere: sed sufficit quod dicat ipsam fuisse tentam & possessam tempore suæ mortis. & sic fuit reperta in hæreditate: licet non esset hæreditaria: quantum ad hoc vt possit vincere: vt in l. & non tantum. ff. de peti. hære. Sed ille qui allegat ti. dicit se dominum, vel quasi. & sic allegat potentius ius, quam actor: ideo fundamentum eius nocet: & excludit fundamentum actoris. Sed ille qui agit rei ven. asserit se dñm. & sic reus allegas ti. non allegat potentius fundamentum, quam actor. Ratio autem quam assignat gl. non est bona: quia non expedit q. reus contra dicat actori, vel resistat nisi in hoc, vt nō teneatur reddere. Nam & qui tenet vt commodatarius, vel depositarius, non resistit agere rei vendi. quia nō asserit se dominum. licet agens asserat: & tñ potest conueniri rei vendi. vt l. officium. ff. de rei vendi. ¶ Sed quæritur in gloss. in ver. [in casu tamē.] certum est q. petitio hæreditatis datur contra illum qui possidet pro hærede. sed ille titu. pro hærede est verus ti. & sufficiens ad præscribendum. vt s. & ff. pro hærede. quomodo ergo potest dari contra eum petitio hæreditatis si non datur contra titulo possidentem? Respondeo, ti. pro hærede loquitur in eo qui est verus hæres. vt si est putatiuus, habet iustum errorem credendi se esse, sed istud quod petitio hæreditatis detur contra illum qui possidet pro hærede. loquitur quando non est verus hæres: sed putat se heredem, & non habet causam putandi: ideo non excludit petitionem hæreditatis. & hoc præsupposito quæritur in gl. quid si habebat iustam causam credendi se esse heredem, vt quia ostendebat testamentum publicum, in quo factus erat hæres: nec apparebat aliud ipsum reuocans, vt detur contra eum petitio hæreditatis. & vt tollatur lōgo tempore? Gloss. tenet quod non detur: & quod tollit longo tempore. & sic iste titu. putatiuus non solum sufficit ad præscribendum contra tertium: vt l. nō solum. s. quod vulgo. ff. de vfuca. sed etiā ad præscribendum contra verum heredem, & ipsas res hæreditarias: vt in hac gl. Saly. dicit q. nō comprehendit qualiter hoc possit esse. nisi verus hæres perdidit ti. Certe pro gl. videf. tex. in l. j. ff. quorum bo. In contrarium videtur casus in l. cum solus. ff. de vfuca. Breuiter videtur debere dici & distinguere prout habet in d. l. cum solus. quod aut verus hæres incipit primò possidere res illas, & tunc iste putatiuus hæres nō possit eas præscribere, quia habet ti. ab vno: scilicet a defuncto. & possessionem ab altero: scilicet a vero hærede. Aut non incipit primò possidere: & tunc habeat locum ista gloss. vt licet iste ti. non excludat petitionem hæreditatis & sic quantum ad hoc non habetur pro ti. iuxta no. per Cy. in l. cogi. in ij. q. in fi. s. de peti. hære. quantum tamen ad præscribendum longo tempore bene habetur pro tit. vt in hac gloss. l. autem. quam gl. allegat. ff. pro le. l. pro legato. nihil facit. quia nō loquitur in his terminis.

LEX

V.

Ipuerum. ¶ Res mobilis sine ti. etiam longo tempore non præscribitur. hoc dicit. Dubium ergo erat hic: quia licet non adesset ti. erat tamen res mobilis, quæ poterat vfu capi triennio: ideo videbatur sufficere faltem decennium ad præscribendum. cuius contrarium hic dicitur.

Quibus non obijctur longi temporis præscri. Rubr.

De prescriptione corrente vel inchoata deducitur tempus necessaria absentie: propter quam daretur restitutio.

LEX

I.

Empus. ¶ Contra absentem causa reipublicæ, & sic necessaria & probabilis, currit pscriptio longi temporis ti. & bona fide: sed nō cum effectu, quia non obstat exceptio, & potest peti restitutio. h. d. l. j. & ij. & etiam l. vj. quæ incipit ab hostibus. Si verò sit absentia voluntaria, bene præscribitur cū

effectu. & hoc dicit l. finali. Item nec contra minorem. xx. annos. currit hæc pscriptio: nec contra actiones personales: vt cōmō. dati, depositi, vel tutelæ. hoc dicit in effectu. l. iij. & iij. ¶ Item de pscriptioe corrente vel inchoata deducitur tempus necessariae absentie: propter quam daretur restitutio. hoc dicit l. penul. & p. consequens totus titulus. quem doct. non legunt. nec summant. ideo vide leges istas pte: quia satis apparet intellectus p. p. dicta.

Quomodo & quando Iudex sententiam proferre debeat præsentibus partibus, vel una parte absente. Rubrica.

¶ Rubrica ista cōtinet tres partes. scilicet quomodo & qualiter Iudices debent proferre sententias. scilicet diffinitiuas. quia causa cognita & discussa. Item qñ. quia lite cōte. & parte citata peremptorie: & in loco deputato. Item tertio q. præsentibus partibus: & quidem habent in Rub. vel altera earum. quali dicat. secus si ambæ partes absentes. p. h. d. Raph. fulg. semel defendisse, cū iudex neutra parte presente vel petente dedisset sententiā diffinitiuā, ne incideret in pœnam constitutiōis dicentis q. intra certum tempus debet iudices causas terminare. q. illa sententiā non valebat. & ad hoc allegabat gl. in l. properandū. s. sin autē alterutra. in prima glo. quæ hoc dicit expresse. s. de iudi. nec habuit dubitare de pœna cōstitutiōis: quia debebat constitutio intelligi. l. qñ pōt causam expedire, quia est altera pars præfens quæ petat: aliās nō tenebat, quia nō erat in negligentia. vt l. iij. s. hoc autem iudiciū. ff. de dā. infest. & hoc etiam colligitur ex ista Rubrica.

1. Quicquid potestati iudicis permittitur iuris necessitati non subijcitur. Verbum solet positum in rescripto principis, an inducat necessitatem? Rescripta principis seu verba eorum, an inducant necessitatem?
2. Negatio præposita signo uniuersali, facit equipollere suo contradictorio. Iudex qualiter tripliciter compellatur causas expedire?
3. Principis q. subscribent se in suis rescriptis: q. hodie non sit in usu. An dicatur solum quod semel tantum factum est: q. quid dicatur consuetum?

LEX

I.

Non semper. ¶ Iudex potest ferre sententiā contra absentē seruatis seruandis. non tñ semper compellitur. h. d. Et sic no. ¶ q. quid iudicis potestati permittitur, iuris necessitati non subijcitur: vt in l. nō quicquid. ff. de iudi. Item verbum solet, vel solere positum in rescripto principis, necessitatem non inducit in materia differenti. id est in qua sunt casus habentes diuersam rationem. Et de isto articulo de rescripto principis. an rescripta principis vt verba eorum necessitatem inducant. habet in l. sape. ff. de offic. præli. Et pone casum q. lite contestata cum iudex interpellaretur ab actore: vt ferret sententiam contra reum absentem, iudex dubitauit an posset hoc facere: quia Rubrica dicit partibus præsentibus. vnde consuluit imperatorem: q. respondit quod etiam contra absentes solet ferri sententia. Propter quam responsionem actor instabat. & dicebat iudicem ad hoc teneri. & si hoc non faceret, quod teneret ad interesse iudex: licet ex rescripto clarum esset quod poterat tamen sibi non videbat quod deberet proferre eam: quia sibi non liquebat de causa contra absentem. vnde quæsiuit à successore dicti imperatoris filio præcedentis, an ppter responsionem sibi factam q. contra absentem solet ferri sententia, ipse compelleret ferre. & imperator respondit quod non: quia ista verba important: vt possit. non vt teneat si sibi non videf. hoc dicit. ¶ In tex. ibi. [non semper.] quæ si dicat aliquando. sic aliquando non: & sic negatio præposita signo uniuersali, facit equipollere suo contradictorio: vt si dicam nonnullus homo currit. quasi dicam quidam sic. quidam non: vt in l. legitimos. s. an igit. ff. de legitimo. & ibi Bar. & ibi no. Qñ autem compellat patet ex glo. In tex. ibi. [compelleris.] Ista cōpulsio est triplex. quædam causatiua. si non vult teneri ad interesse in syndicato. & de ista loquuntur contraria gl. quædam precisa. vt illa quæ fit per superiorem in negligentiam iudicis, vt in auten. vt disse. iud. per totum. & ista non debet fieri q. ferat certa scientia: puta plus pro vna parte quam pro altera, sed vt causam expediat prout iuris fuerit, & iustitiam faciat. de hac non loquitur hic. Est tertia scilicet honesta pro honore ipsius iudicis, cui honor est causas expedire: sed non expedire vel negligere est dedecus: quia iudex non debet negligere iustitiam ministrare. de hac

Te